శవం ఖరీదు

— భమిడిపాటి కృష్ణమూర్తి

"గోవిందా! గోవిందా!" అంటూ శవ వాహకులు పాడెను భుజాల కెత్తుకోబోతున్నారు. బంధువులంతా ఒక్కపెట్టున ఏడుస్తున్నారు. పెద్ద కొడుకు ముందు నిల్చున్నాడు. ఇంతలో వడ్డీ వెంకన్న "ఆగండాగండి" అంటూ ఆదరా బాదరా వచ్చాడు వగరుస్తూ. అందరూ నిర్ఘాంతపోయి నిలబడ్డారు.

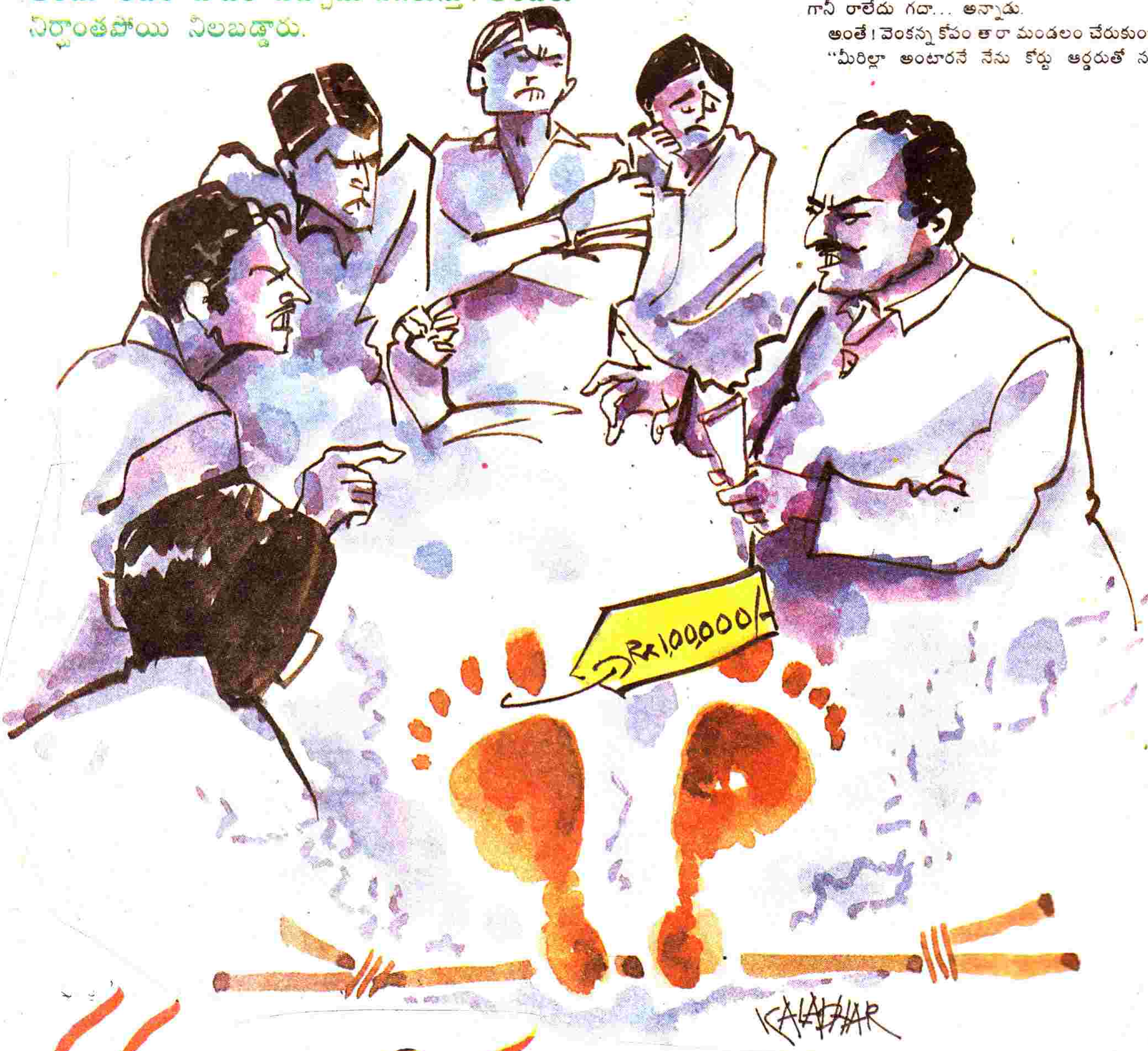

"ఈ శవం నాది" అన్నాడు వెంకన్న. అక్కడో పెద్ద బాంబు పడ్డట్టు అందరూ అదిరిపడ్డారు. కొంచెం రేరుకుంటూ ఉండగానే వెంకన్న మరోసారి డిక్లేర్ చేశాడు "ఈ శవం నాది" అంటూ. అందరూ "వీడెవ్వర్రా" అని నిలువు గుడ్లు వేసుకుని చూస్తుంటే అందులో ఒకడు ధైర్యంచేసి "బాబూ నువ్వుగాని పిచ్చాసుపత్రి నుంచి గానీ రాలేదు గదా... అన్నాడు.

అంతే! వెంకన్న కోపం తారా మండలం చేరుకుంది.

"మీరిల్లా అంటారనే నేను కోర్టు ఆర్డరుతో సహా వచ్చాను..." అని [illegible] ఆర్డరు కాయితం చూపించాడు. "ఈ [illegible] కేవలం తాను చావకుండా [illegible]..." అంటూ పాడెను కిందకు దించాడు.

ముందుగానే [illegible] పెద్ద కొడుకు కొంచెం ముందుకొచ్చి "అయ్యా [illegible]మంటున్నారో అర్థం

నాకిష్టం కాకుండాలేదు. ఈ శవం తాలూకు మనిషి బతికుండగా మా తండ్రి. కాబట్టి ఆయన చనిపోయిన తర్వాత ఆయన శవం మాది న్యాయంగా - ధర్మంగా... అందుచేత మీరు దాని తప్పుకుంటే మా విధిని మేము నిర్వర్తించుకుంటాం... ఇప్పటికే కాలాతీతమైంది..." అన్నాడు ప్రాధేయతతో కొంచెం కరుకుదనం మిళితం చేసి.

"గోవిందయ్య ధర్మంగా ఆ 'శవం' మీది కావచ్చు. కానీ న్యాయంగా ఆ శవం నాది అన్నాడు వెంకన్న అదే టోన్లో.

"ఇదేదో ఇప్పుడిప్పుడే తేలేది కాదు". అని అనుకున్న వారంతా చతికిలపడ్డారు చల్లగా.

"చూడండి మీ పేరేమిటో గాని... న్యాయంగా నా శవాన్ని నా కప్పగిస్తే నా తదుపరి కార్యక్రమం నేను నిర్వర్తిస్తాను. లేదని మీరు అడ్డు తగిలారనుకోండి - అందుకు మీరే బాధ్యత వహిస్తూ నా ఖర్చులు, నష్టాలు మీరే భరించాల్సి ఉంటుంది" అన్నాడు కరాఖండిగా.

ఇంతలో ఓ పెద్ద మనిషి కల్పించుకుని "అయ్యా వెంకన్నగారూ అసలు విషయం వివరంగా చెప్తారా?" అన్నాడు.

"నాకు ఎక్కువ టైం లేదు. ఆలస్యం అయినకొద్దీ నష్టం నాకే. అందుకే హాస్పిటల్నే ఇక్కడకు తీసుకొచ్చాను..." అని అంత దూరంలో నిలబడి ఉన్న అంబులెన్స్ వంక చూశాడు.

"ఈ పెద్ద మనిషి అంటే ఈ గోవిందయ్య తన యావదాస్తి [స్థిర, చర] తన కొడుకుల పేర విల్లు రాసేశాడు. అందువల్ల చివరి రోజుల్లో పుణ్యం సంపాదించుకోవటానికి నా దగ్గర డబ్బు అప్పు చేశాడు. అందుకు తన శవాన్ని నా దగ్గర కుదవ పెట్టాడు" ఇప్పుడేమంటారు అన్నట్లుగా వాళ్ళ వంక చూస్తూ.

"ఎంత అప్పు తీసుకున్నారు?" అన్నాడు పెద్ద కొడుకు" "ఈయన బంగారం గాని మింగి కడుపులో దాచుకోలేదు కదా...?" అని ఆలోచిస్తూ.

"ఎంతేమిటి? అసలు వడ్డీ అంతా కలిపి 2 లక్షల రూపాయలు..." ఆ మాటతో శవం మాట అటుంచి మిగిలిన వాళ్ళందరూ శవాలుగా మారారు. ఆయన పుత్ర చతుష్టయం, పత్రికా పట్కం ఎవరికి వారు ఇంకోర్ని తోసుకుంటూ ముందుకొచ్చారు. ఈ శవం ఖరీదు "ఎంతుంటే" లక్ష రూపాయలు అప్పిచ్చాడో అన్న ఆలోచనల్లో తమ వాటాల గురించి గుటకలు మింగుతూ, నిజానికి ఆ శవంలో ఆ శవం తాలూకు అవయవాలు తప్ప - ఆ శవం లోపల గాని - ఆ శవంబైట గాని ఫారిన్ సబ్స్టెన్స్ ఏమీ లేదు. వెంకన్న తొందర చెయ్యసాగాడు. సంతానం తమకేమన్నా ఇంకా దక్కుతుందేమోనని జాప్యం చెయ్యసాగారు.

ఇక లాభం లేదని "గోవిందయ్య తన గుండె, తన కళ్ళు, తన కిడ్నీలు అన్నీ నా దగ్గర కుదువపెట్టాడు. అవి నేను 'ఫార్వర్డు కాంట్రాక్టు' చేసి ఒక వైద్యశాలకు అమ్మేశాను. ఒకవేళ గోవిందయ్య ఈ రోజున సహజంగా మరణించకుండా ఉంటే చట్టం ప్రకారం ఈయన్ని చంపే హక్కు 'పాన్ రసీదులో' ఉంది... కావాలంటే చూడండి అన్నాడు వెంకన్న. పెద్ద కూతురు స్వార్థం... "అయ్యో ఒక్క కిడ్నీ అమ్మితేనే ఈ రోజుల్లో 70 లేక 80 వేలు వస్తున్నాయి. కాబట్టి రెండు కిడ్నీలు కలిసి లక్షా నలభై వేలపై మాట. అయినా శవాన్ని తనఖా పెట్టే హక్కు మా నాయనకు లేదు. అందునా ఆ శవం ఖరీదు హీన పక్షం రెండు లక్షలపై మాట... మీరిక దయ

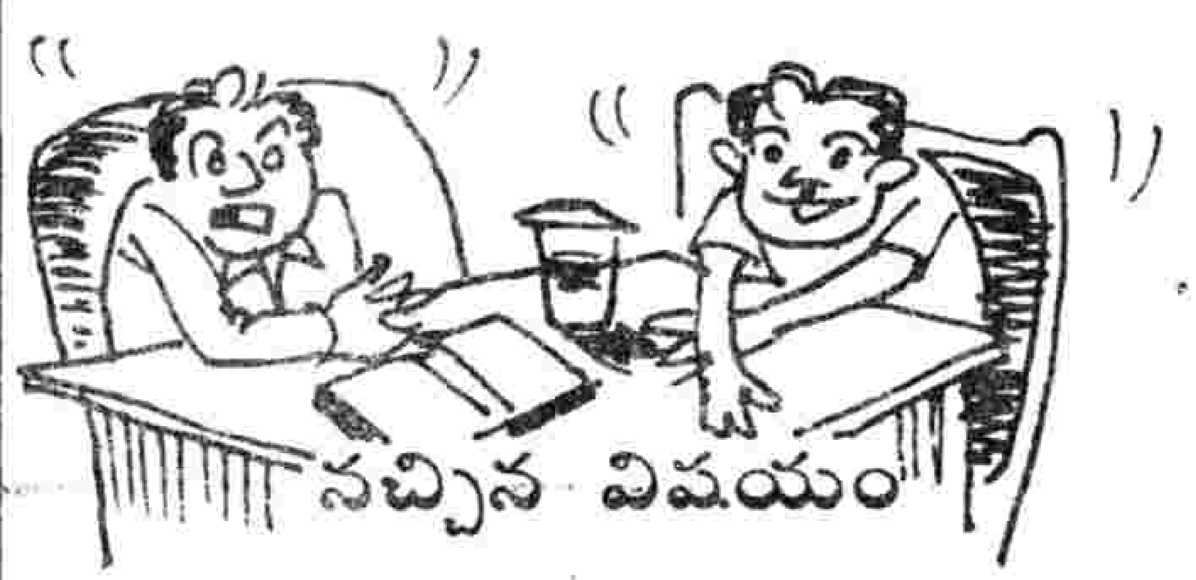

ఉద్యోగానికి ఇంటర్వ్యూ జరుగుతోంది.
ఆఫీసర్: ఇంతకుముందు చాలా ఆఫీసులలో పనిచేశావు. నీకు నచ్చినది ఏది?
నిరుద్యోగి: ఆఫీసుకు ఆలస్యంగా రావటంసార్!

చెయ్యండి..." అంది ఆ శవం మీద ఇంకెంత సంపాదించవచ్చో అంచనా వేసుకుంటూ.

శవాన్ని రసాయనాల్లో భద్రపరిచి... ఇరు పక్షాలు కక్షలతో కోర్టుకు వెళ్ళాలని నిశ్చయించుకున్నారు. కోర్టు ఆర్డరున్న ప్రతివాదులు తమకున్న హక్కును వినియోగించుకోదలచుకున్నారు.

గోవిందయ్య శవానికిప్పుడు అటు వెంకన్న ఇటు చతుష్టయం, షడ్వర్గం అందరూ భద్రత మండలి అయ్యారు. ఇంతలో ఇన్సూరెన్స్ వారొచ్చారు... పార్టనరం బేసిస్లో ఇన్స్యూర్ చేయటానికి వెంటనే, ఎల్లాగూ శవం చట్ట ప్రకారం తనదేనన్న ధీమాతో వెంకన్న శవం ధర్మం లేదా న్యాయం ప్రకారం తమదేనన్న ధైర్యంతో సంతతి శవాన్ని ఒక నెల రోజులకు తలో లక్షకి ఇన్సూర్ చేసి ప్రీమియం చెల్లించి రసీదు పుచ్చుకున్నారు.

పుత్ర చతుష్టయంలో పెద్దవాడు, పెద్ద కూతురు ఇద్దరూ బుర్రలు బద్దలు కొట్టుకుంటున్నారు. [ఎవరిది వారే] శవం నుంచి ఎంత ఎక్కువ డబ్బు రాబట్టవచ్చునన్న ఆలోచనలతో.

ఇంతలో చిన్నవాడు సహనం దేవుడు" అన్నయ్యా కోర్టులంటే ఒకపట్టాన తేలదు కదా. అందువల్ల ఆ వెంకన్నతో మనం రాజీపడి ఇంకొంచెం ఎక్కువ వాడి మొహాన కొట్టి మన వాటా డబ్బు తీసుకుంటే బాగుంటుంది కదా" అన్నాడు.

ఆ ఆలోచన బాగానే ఉందనిపించింది. అయినా ఆశాపాశంబు కడుంనిడుపు గదా. తామే దావాలో నెగ్గితే వెంకన్నకు ఎగనామం పెట్టవచ్చునన్న ఆశాపాశం వాళ్ళ కంఠాల కురిగా ఊపిరాడనీయటంలేదు.

ఇది ఎమర్జన్సీ శవం కేసు. అందువల్ల విచారణ త్వరగానే ప్రారంభం అయింది. "ఆహా గోవిందయ్యా... నువ్వెంత గొప్పవాడివయ్యా" అని ఆయన్ను పొగుడుతూ ఆయన చేసిన ఘన దావాలందుకున్న వారంతా ఇప్పుడు "అహా... ఎంత గడుసువాడివయ్యా..." అని ఆశ్చర్యపోతున్నారు.

జడ్జిగారు తమ సీటు నలంకరించారు. అది శవం కేసు కావడంతో కోర్టు హాలంతా స్మశాన నిశ్శబ్దంతో నిండిపోయింది. వెంకన్న తాలూకు పత్రాలు జడ్జిగారు పరిశీలించారు. వెంకన్న తాలూకు న్యాయవాది తన కోటు సవరించుకుని లేచి నిలబడ్డారు. "సోయువరానర్- ది లేటు గోవిందయ్య తన స్వార్జితము, చరాస్తి అయిన తన శవాన్ని నా క్లయింటు దగ్గర కుదువబెట్టి తన దానధర్మాల నిమిత్తం అప్పు తీసుకున్నాడు. ఆ తాకట్టు పాన్ రసీదు ప్రకారం, అందలి నిబంధనల ప్రకారం గోవిందయ్య శవం న్యాయంగా నా క్లయింటుకు చెందుతుంది. కాబట్టి శవాన్ని వెంటనే నా క్లయింటైన వెంకన్నకప్పగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను" అని కంఠం సవరించుకున్నాడు ఇంకా వాదించాల్సిన అవసరం లేనట్లుగా- కోర్టు హాలంతా కలయజూశాడు విజయగర్వంగా.

అప్పుడు మెల్లిగా లేచాడు సంతానం తాలూకు లాయరు- "వప్పులో కాలేశావన్నట్లుగా" వెంకన్న తాలూకు లాయరు వంక చూస్తూ "యువరానర్! అసలు ఆ శవం గోవిందయ్యది కాదు..."- ఆ మాటతో అందరూ అవాక్కయ్యారు. జడ్జి అలర్ట్ అయ్యారు. "అవును యువరానర్...గోవిందయ్య శవం గోవిందయ్యది కాదు. అది అతని పిత్రార్జితం. గోవిందయ్య ధరించిన శరీరం గోవిందయ్యది కానప్పుడు అతని శవం మాత్రం అతనిదెట్లా అవుతుంది. సో యువరానర్... పిత్రార్జితాన్ని తన ఇష్టం వచ్చినట్లు వాడుకునే హక్కు అతనికి లేదు. అందలి ఫలసాయాన్ని మాత్రమే గోవిందయ్య అనుభవించవచ్చుగాని దాన్ని సర్వహక్కులతో అన్యాక్రాంతం చేసే అధికారం గోవిందయ్యకు లేదు. కాబట్టి గోవిందయ్య శవాన్ని గోవిందయ్య సంతానానికి వెంటనే న్యాయంగా అప్పగించి, వారు తమ తండ్రి అంత్యక్రియల్ని ధర్మబద్ధంగా చేసుకునే వీలు కల్పించవలసిందిగా కోర్టు వారిని సవినయంగా కోరుతున్నాను" అని కూర్చుంటూ కోర్టంతా తన దృక్కులు ప్రసారించాడు "చూశారా నా తడాఖా" అన్నట్లు.

వెంకన్న తాలూకు లాయరు లేచి యువరానర్... గోవిందయ్య శరీరం పిత్రార్జితమే కాదనను. అందలి ఫలసాయాన్ని గోవిందయ్య పరిపూర్ణంగా అనుభవించాడు. అందుకు నిదర్శనం ఆయన సంతానమే. అయితే ఆ శరీరం- ప్రాణం ఉన్నంత వరకే- అది శరీరం. అది శరీరం అనిపించుకున్నంత వరకే అది పిత్రార్జితం. ఆది చెడకుండా కాపాడుకుంటూ వచ్చిన అతని శరీరం- ప్రాణం పోగొట్టుకుని శవంగా మారగానే అది గోవిందయ్య శవంగా పరిగణింపబడుతుందే తప్ప అది "పిత్రార్జితపు శవం" అని అనిపించుకోదు. కాబట్టి యువరానర్... లేటు గోవిందయ్య శవం గోవిందయ్య స్వార్జితమైన సొంత ఆస్తిగా పరిగణించి నా క్లయింటు వెంకన్నకు న్యాయం చేకూర్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈ వాదోపవాదాలు వింటున్న సమయంలో జడ్జిగారికి టెలిఫోన్ వచ్చింది. ఆ ఫోన్లో- చీఫ్ మినిస్టరుగారు జడ్జిగారికి మరో విన్నపంలాంటి ఆజ్ఞ జారీ చేశారు. "ఆ గోవిందయ్య శవం తాలూకు కుదవబెట్టబడ్డ అవయవాలను అర్జంటుగా- ఆ నగరంలోని- అతి పెద్ద హాస్పిటల్కు డొనేషన్గా పంపే ఏర్పాట్లు చెయ్యమని" ఆ ఆజ్ఞల సారాంశం.

జడ్జీగారు ఇప్పుడు "త్రికోణ" మధ్యబిందువుగా ఊపిరి సలుపుకోలేక ఒకసారి శవాన్ని చూడాలని బైలుదేరారు. అక్కడ- కుళ్ళిపోయిన శవం కంపుకొడుతూ దర్శనమిచ్చింది అందర్నీ దూరంగా ఉండమని హెచ్చరిస్తూ.

[అవయవాల మార్పిడికి చట్టం తేవాలన్న ప్రభుత్వాల అభిప్రాయం, కొన్ని దేశాల్లో కేవలం ఇలాంటి దానాల కోసమే సంతానాన్ని కంటున్నారన్న వార్తలు, టౌలస్ [ఫ్రాన్స్] కోర్టు వీర్యాన్ని భద్రపరిచే బ్యాంకుకు ఇచ్చిన ఆదేశాల గురించిన వార్తా.... ఈ గోవిందయ్య శవ కథనానికి ఆధారం.